

der dog, at den indledende teoretiske uddannelse bør have karakter af et *forkursus* på mindst 432 timer, der foretrækkes gennemført som et sammenhængende landbrugsskolekursus på mindst 3 måneder. Endvidere foreslår man, at det påfølgende *hovedkursus* snarest får en varighed af mindst 9 måneder. Herudover ønsker man, at landmandsuddannelsen skal kunne udbygges med *special- eller fortsættelseskurser* af 2-12 ugers varighed og korte *supplerings- og ajourføringskurser* på 1-2 uger. Endelig stilles der forslag om, at der forsøgsvis gennemføres *kurser til uddannelse af landbrugsteknikere* inden for et antal specialer. Disse uddannelser repræsenterer et mellemtrin mellem den almindelige driftslederuddannelse og landbohøjskolernes agronomuddannelse. Forsøg med teknikerkurser har med udvalgets anbefaling og ministeriets godkendelse været i gang på en enkelt landbrugsskole siden sommeren 1967. Udvalget finder det i øvrigt ønskeligt at fravige den gældende ordning, hvorefter hver enkelt landbrugsskole i det væsentlige selv afgør, hvilke kurser den ønsker at tilbyde. I stedet foreslår man, at undervisningsministeren skal bemyndiges til at foretage en fordeling af de forskellige kursustyper på de enkelte skoler. Man finder ligeledes, at en behovsprøvelse skal foretages forud for oprettelse af nye skoler eller udvidelse af bestående. Til bistand for undervisningsministeren ved varetagelse af disse opgaver foreslår man nedsat et stående udvalg eller *råd med repræsentation for skolerne og en række af landbrugets organisationer*.

Det foreliggende *lovforslag* følger for landbrugsskolernes vedkommende på alle væsentlige punkter betænkningens synspunkter. Man finder det således rigtigt at søge frem mod et mere omfattende og fastere defineret uddannelsesforløb for landbrugets driftsledere og teknikere. Denne udvikling må medføre, at landbrugsuddannelsen og dermed landbrugsskolernes virksomhed lægges i noget fastere rammer end tidligere. Man vil dog bestræbe sig på, at skolerne traditionelle frihed til selv at bestemme deres uddannelsesprogrammer kan bevares i så vid udstrækning som muligt, således at skolerne kan gøre deres egne eksperimenter og give undervisningen en individuel udformning. Gennem forslaget om nedsættelse af et landbrugsskoleråd, jfr. § 21, tilstræber man, at skolerne og erhvervets synspunkter til enhver tid må kunne blive gjort gældende.

Forslaget vil også have konsekvenser for undervisningsministeriets tilsyn med folkehøjskoler og landbrugsskoler. Hidtil har det pædagogiske tilsyn kunnet varetages af de samme personer. I forbindelse med forslaget om den fastere opbygning af landbrugsuddannelsen og om oprettelse af land-

brugsskolerådet stiller betænkningen forslag om etablering af et *fagligt-pædagogisk tilsyn*, der forstås af en inspektør med særligt kendskab til landbrugsundervisning, og som kan omfatte alle de undervisningsformer, der indgår i landbrugsuddannelsen.

For så vidt angår den *praktiske del* af uddannelsen foreslås det, at der ikke på dette område stilles krav eller føres tilsyn, men at dette led i uddannelsen alene kontrolleres af landbrugets egne organisationer, jfr. herom betænkningens side 14-15.

På dette grundlag vil landbrugsskolernes kurser kunne beskrives således:

A. Teoretisk uddannelse af landbrugsmedhjælpere.

Uddannelsen tænkes at skulle omfatte et *forkursus* på mindst 432 timer, det vil sige mindst 3 måneder på landbrugsskole. Kursus tænkes lagt i begyndelsen af uddannelsen og skal give en teoretisk og til dels praktisk baggrund for det arbejde, de unge skal udføre i deres praktikperiode. Et eksempel på kursusindholdet er anført i betænkningens side 64-66.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at der siden november 1968 som forsøg under loven om folkehøjskoler og landbrugsskoler har været oprettet 3 måneders forkursus for unge landmænd på 2 landbrugsskoler, således at erfaringer om denne skoleform snarest kan indhentes (tekstanmærkning nr. 40 til finansloven for 1969-70 § 20).

Yderligere har der i årene siden 1964, ligeledes forsøgsomt, været gennemført nogle forskolekurser for unge fra ikke-landbohjem (tekstanmærkning nr. 41 til finansloven for 1969-70 § 20). Kurserne har været afholdt på landbrugsskoler og haft en varighed på 3 måneder, jfr. i øvrigt betænkningen side 18 og 60-61. Det vil fremtidig være hensigtsmæssigt at inddrage disse kurser under de almindelige forkurser, idet det dog fortsat bør være muligt, f. eks. gennem en forlængelse af kursusperioden, at tage hensyn til unge, der ikke er vokset op i landbohjem.

Ungdomsskolens erhvervsræssige grunduddannelsers landbrugslinje, der normalt strækker sig over to vintersæsoner a 144 timer, har hidtil fungeret som den mest omfattende introduktion til landbrugsuddannelsen og har i de senere år været søgt af omkring 1.000 elever på hvert trin. Skolens ungdomsskolen nå op til et timetal på mindst 432 timer, må undervisningen enten tilrettelægges som undervisning i kostskoleform eller udstrækkes over tre sæsoner, og erfaringerne tyder på, at det vil være vanskeligt at fastholde eleverne så længe. Kommer forkurserne i større udstrækning i gang